

17 вересня 2021

«Якісні робочі місця, гарантовані трудові права,

гідна зарплата та належний соціальний захист»

7 жовтня за ініціативою Міжнародної конфедерації профспілок щорічно відзначається **Всесвітній день дій за гідну працю**

. У цей день профспілки всіх країн єдиним фронтом виступають на захист гідної праці задля визначення найкритичніших проблем у сфері трудових відносин та їх ефективного врегулювання разом із соціально відповідальними владою та бізнесом. У 2021 році Міжнародна конфедерація профспілок затвердила тематику заходів до Дня гідної праці: «Новий соціальний договір і РОБОЧІ МІСЦЯ! Уряди мають мати плани з підтримки та створення робочих місць».

Водночас Генеральна Асамблея ООН оголосила **17 жовтня Міжнародним днем боротьби з бідністю**

і закликала усі держави присвячувати цей День проведенню конкретних заходів, пов'язаних з ліквідацією злиднів і бідності.

Запровадження в Україні європейських стандартів життя та вихід її на провідні позиції у світі задекларовано в стратегічних документах країни: Національній економічній стратегії на період до 2030 року, Цілях сталого розвитку 2030 Україна та Угоді про асоціацію між Україною та ЄС.

Національні пріоритети у забезпеченні гідної праці визначаються у Програмі гідної праці МОП для України на 2020–2024 роки, яка є інструментом надання підтримки МОП державам-членам та передбачає досягнення трьох результатів, а саме:

- покращений соціальний діалог,
- інклюзивна та продуктивна зайнятість,
- поліпшені умови праці та соціальний захист.

Підписавши Програму Гідної праці, Уряд, роботодавці та профспілки підтвердили свою готовність до забезпечення гідної праці задля покращення життя українського народу. Однак, розпочаті Урядом реформи поки не дають бажаних результатів у покращенні життя і добробуту людей. Соціально-економічна криза, спричинена пандемією COVID-19, генерувала зростання нерівності і **поширення бідності** в суспільстві, загострення **проблем на ринку праці**, підвищення тарифів на комунальні послуги, зростання цін на енергоресурси та найнеобхідніші товари і послуги.

Як наслідок, в Україні:

- рівень **безробіття** населення зріс до **10,5%**;
- **заборгованість з виплати заробітної плати** збільшилась до **4,0 млрд грн**;

– **рівень бідності** населення, зокрема серед працюючих, сягнув **15,8%** (доходи нижче фактичного прожиткового мінімуму) та **41,3%** (витрати нижче фактичного прожиткового мінімуму);

– погіршилась фінансова ситуація у системі соціального страхування, що призвело до несвоечасності отримання застрахованими особами страхових виплат (**2,5 млрд грн** – заборгованість Фонду соціального страхування з виплати **допомоги по тимчасовій непрацездатності** і вагітності та пологах, **2 млрд грн** Фонду соціального страхування на випадок безробіття з виплати **допомоги по безробіттю** і частковому безробіттю);

– поширюється захворюваність на COVID-19, зокрема найбільше серед медпрацівників (захворіли майже 90 тис. осіб);

– відбувається суттєве погіршення умов і рівня безпеки праці, що призвело у 2020 році до збільшення кількості **нещасних випадків** на виробництві майже **на 60%**. Зазначена тенденція спостерігається і цього року.

Незважаючи на рішучий протест національних профспілок і експертні висновки міжнародних профспілкових структур, українська влада не полишила намірів ухвалити закони, що звужують **трудові права та гарантії працівників**, позбавляючи їх права на гідну працю в Україні, а профспілки – права представляти та захищати ці права. Це спонукає профспілки усіх рівнів вжити активних заходів з протидії просуванню таких законопроектів, організації масових протестних дій та широкої інформаційної кампанії.

Федерація профспілок України закликає владу та роботодавців відмовитися від політики обмеження соціальних і трудових прав працівників. Основними засадами політики Уряду з відновлення економічного зростання та побудови нової ефективної економіки, в якій людей поставлено на перше місце, мають стати гідна праця та робочі місця.

Питання збереження існуючих та створення нових, сучасних та безпечних для клімату та працівників робочих місць з гідною оплатою праці та гарантованими трудовими правами перебувають у центрі уваги профспілок поряд з необхідністю забезпечення належного соціального захисту, рівності та інклюзивності. Це визначено Стратегією діяльності Федерації профспілок України на 2021–2026 роки «Час дій та якісних змін». Саме ці питання мають бути серед першочергових пріоритетів Уряду.

ФПУ вітає підтримку Урядом низки профспілкових пропозицій, які лягли в основу вже прийнятих рішень, зокрема щодо підвищення мінімальної заробітної плати понад фактичний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, активізації роботи щодо радикального скорочення заборгованості із заробітної плати, встановлення додаткових «ковідних» доплат медикам, соціальним працівникам та іншим працюючим, соціальних виплат на підтримку вразливих категорій населення.

Разом з тим, задля вирішення існуючих проблем у трудовій і соціально-економічній сферах, досягнення злагоди в суспільстві необхідно об'єднати зусилля та налагодити реальний та ефективний соціальний діалог. Дієвою площадкою для обговорення та вироблення узгоджених рішень з найбільш суспільно значущих законопроектів, державних стратегічних та програмних документів має стати Національна тристороння соціально-економічна рада, відновлення роботи якої підтримують профспілки.

Тільки через реалізацію принципів **гідної праці** – створення **якісних робочих місць з гідною**

заробітною платою

, гарантованими

трудовими правами,

на засадах

соціального діалогу

з належним соціальним захистом,

можна створити умови для економічного відродження країни, викорінення бідності та зростання добробуту населення, побудови нової людиноцентричної економіки, яка виведе Україну на європейський рівень.

Президія ФПУ, 14 вересня 2021 року

www.fpsu.org.ua